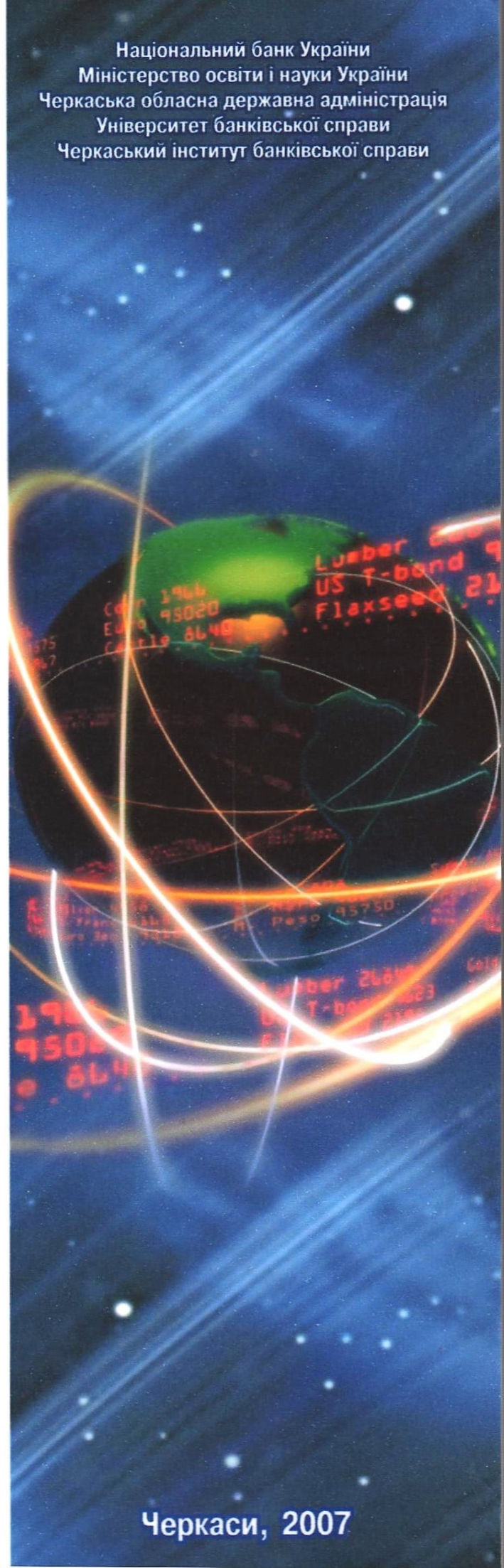

Національний банк України
Міністерство освіти і науки України
Черкаська обласна державна адміністрація
Університет банківської справи
Черкаський інститут банківської справи

БАНКІВСЬКА СИСТЕМА УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ФІНАНСОВИХ РИНКІВ

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ І ВИСТУПІВ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

Черкаси, 2007

**Черкаський інститут банківської справи
Університету банківської справи
Національного банку України (м. Київ)**

**БАНКІВСЬКА СИСТЕМА УКРАЇНИ
В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ФІНАНСОВИХ РИНКІВ
ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ І ВИСТУПІВ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

15 – 16 листопада 2007 р.

Рекомендовано до друку
вченою радою Черкаського інституту
банківської справи УБС НБУ (м. Київ)
(протокол № 3 від 24.10.2007 р.)

м. Черкаси

2007

ЗМІСТ

Секція I

Теоретичні засади та макроекономічні аспекти розвитку банківської системи України

УДК 336.71 (477)
ББК 65.262 (4Укр)

Банківська система України в умовах глобалізації фінансових ринків: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. 15-16 листопада 2007 р. – Черкаси: ЧІБС УБС НБУ, 2007. – 287 с.

Відповідальний за випуск: Пантелєєва Н.М.

Конференція присвячена актуальним проблемам розвитку банківської системи України в умовах глобалізації фінансових ринків. У роботі конференції беруть участь як відомі вчені зі світовим ім'ям, так і молоді науковці.

Головні напрямки роботи конференції:

- теоретичні засади та макроекономічні аспекти розвитку банківської системи України;
- банківська діяльність в умовах глобалізації фінансових ринків;
- система фінансового управління банку;
- облік та аудит банківської діяльності;
- інформаційні системи і технології в банківській сфері;
- забезпечення якісної підготовки фахівців економічного профілю відповідно до вимог сучасної вищої освіти.

Організаційний комітет конференції ставить перед собою за мету:

- узагальнення теоретичних та практичних аспектів фінансової глобалізації і формування загальносвітового фінансового ринку, сучасного стану та перспектив розвитку національного фінансового ринку та банківської системи України;
- установлення більш тісних зв'язків між навчальними закладами та науковими і фінансово-кредитними установами;
- стимулювання наукових і прикладних досліджень та заохочення молоді до наукового пошуку.

© Автори текстів, 2007 р.
© ЧІБС УБС НБУ, 2007 р.

<i>Андрухів Н.Б.</i> Теоретична сутність інвестицій.....	9
<i>Благодетєєва-Вовк С.Л.</i> Цивілізаційний підхід в економіці.....	11
<i>Болгар Т.М.</i> Моральний ризик заємщиків и кредиторів при предоставленні фінансової підтримки Міжнародним Валютним Фондом.....	13
<i>Гайдай Т.В.</i> Інституційна модернізація банківської системи України: фактор траєкторії попереднього розвитку.....	15
<i>Годуєв О.О.</i> Територіально-витратний аспект структуризації банківського сектору України.....	17
<i>Гондар В.В.</i> Іпотечна криза в США та її вплив на економіку України.....	20
<i>Горбенко Н.Є.</i> Макроекономічна стратегія збереження національної банківської системи в умовах поглиблення глобалізації.....	22
<i>Дербенцев В.Дж.</i> Дослідження фінансово-економічних криз в рамках синергетичної парадигми.....	24
<i>Душкевич Н.В.</i> Оцінка функції реакції центрального банку: випадок України.....	26
<i>Євтух Л.Б.</i> Проблеми структуризації фінансової системи України.....	29
<i>Каушан І.В.</i> Співвідношення власних та наданих функцій грошей в трансформаційній економіці.....	32
<i>Книщенко Т.М.</i> Енергетичний підхід до визначення стійкості банку і банківської системи.....	34
<i>Кочума І.Ю.</i> Формування організаційно-економічного механізму розвитку людського потенціалу, як передумова економічного зростання.....	36
<i>Крамаренко Г.О.</i> Рациональные ожидания на финансовых рынках.....	38

<i>Кузнєцов С.Г.</i> Роль золота у золотовалютних резервах України.....	40
<i>Лега Ю.Г., Дербенцев Дж.О., Щерба В.О.</i> Фінансова глобалізація та економічні кризи.....	43
<i>Лепушинський В.О.</i> Уроки валютних криз минулого десятиріччя.....	45
<i>Нестеренко О.П.</i> Австрійська теорія економічних коливань у поясненні тенденцій розвитку банківської системи.....	47
<i>Нізяєва С.А.</i> Сучасні концепції управління вартістю бізнесу...	50
<i>Петкова Л.О.</i> Міжнародна конкурентоспроможність як пріоритет державної політики в Україні.....	52
<i>Петрик О.І., Ніколайчук С.А.</i> Оптимальний режим монетарної політики для України.....	54
<i>Пінькас Г.І.</i> Механізм реалізації конкурентних процедур державних закупівель.....	57
<i>Пустовійт Р.Ф., Овчарук М.П.</i> Інституціональна теорія прав власності.....	59
<i>Свічинський М.М., Майстренко С.В.</i> Державне регулювання як чинник інвестиційного розвитку трансформаційної економіки.....	62
<i>Тувакова Н.В., Голуб Г.Г.</i> Світовий досвід ефективної організації інноваційної діяльності.....	64
<i>Ходжаян А.О.</i> Інноваційна детермінанта в розвитку економіки України.....	66
<i>Шиян Т.В.</i> Монетарна політика та економічне зростання.....	68

Секція II

Банківська діяльність в умовах глобалізації фінансових ринків

<i>Арбузов С.Г.</i> Фінансування діяльності підприємств реального сектора економіки за счет іпотечного кредитування.....	71
<i>Архієреєв С.І., Попадинець О.В.</i> Використання міжнародного досвіду реформування системи страхування внесків як чинник зниження трансакційних витрат кредитування.....	74
<i>Барабан Л.М., Слав'янська Н.Г.</i> Інвестиційний механізм лізингу в житлово-комунальному секторі України.....	77

<i>Бартош О.М.</i> Депозити – головне джерело банківських ресурсів та їх аналіз.....	79
<i>Бережна Л.В., Ткаченко Н.В.</i> Роль золотовалютних резервів у здійсненні НБУ грошово-кредитної політики.....	81
<i>Богомаз Г.О.</i> Політика валютного регулювання в сучасних умовах.....	83
<i>Борух О.В.</i> Розвиток банківського регіонального інвестування	85
<i>Брітченко І.Г.</i> Розвиток ринку банківських продуктів в умовах глобалізації.....	87
<i>Горьова І.В.</i> Роль регулювання та нагляду в умовах інтеграції банківської системи України до світових фінансових ринків...	89
<i>Гриценко А.А., Кричевська Т.О.</i> Від механістичних до інформаційно-інституційних основ формування монетарної політики.....	92
<i>Другов О.О.</i> Управління процесом збільшення присутності іноземних інвесторів у банківській системі України.....	96
<i>Д'яконова І.І.</i> Тенденції розвитку банківських систем в сучасних умовах.....	98
<i>Єжов А.В.</i> Перспективи впровадження в Україні підходу на основі оцінки ризиків до заходів з метою запобігання відмиванню доходів одержаних злочинним шляхом.....	101
<i>Жупанин В.В.</i> Кошти населення як основне джерело ресурсів банківської системи України.....	103
<i>Запорожець С.В.</i> Системні принципи організації ринку іпотечного капіталу.....	105
<i>Калинець К.С.</i> Банки – професійні учасники фондової біржі..	107
<i>Костогриз В.Г.</i> Довгострокове кредитування як основа забезпечення інвестиційного розвитку економіки України.....	109
<i>Костюк О.В.</i> Засади і принципи комунікаційної політики Національного банку України у контексті перспектив реалізації таргетування інфляції.....	111
<i>Кравець А.В.</i> Вплив комерційних банків на розвиток страхового ринку України.....	114
<i>Куделя Л.В.</i> Оцінка страхових послуг компаній зі страхування життя з точки зору попиту споживачів.....	116

промисловості, а також капіталомістких інвестицій, необхідних для вітчизняної промисловості [1]. Іноземні банки, швидше за все, будуть вкладати кошти у найменш ризикові галузі економіки України з найвищими прибутками, причому пріоритетними регіонами для реалізації інвестицій, зрозуміло, будуть більш інвестиційно-привабливі регіони країни. Таким чином, вітчизняні банки будуть змушені шукати свої ніші, щоб протистояти конкурентній боротьбі.

На даному етапі розвитку банківської системи України банківське інвестиційне кредитування розвитку економіки регіонів характеризується :

- відсутністю банківських установ, які б спеціалізувалися на інвестуванні розвитку реального сектора економіки;
- значними диспропорціями розподілу інвестиційних ресурсів у регіональному вимірі;
- недостатністю фінансування розвитку пріоритетних галузей економіки регіонів, зокрема високо технологічних, наукоємних галузей, інформаційних технологій (основними сферами інвестування вітчизняних банків є торгівля та переробна промисловість);
- відсутністю належних стимулів для інвестування розвитку реального сектора та ін.

Тому важливими заходами для покращення банківського інвестування є:

- спрямування акумульованих у регіоні заощаджень, перш за все, на фінансування потреб даного регіону;
- врахування економічних, політичних і соціальних особливостей розвитку кожного регіону та його потреб у фінансуванні тих чи інших галузей та пристосування до них відповідного сегменту банківської системи;
- сприяння розвитку регіональних банків, які б, враховуючи специфіку регіону функціонування, здійснювали фінансування розвитку пріоритетних галузей;

- розширення форм кредитування пріоритетних галузей реального сектора через лізингове кредитування, проектне фінансування, іпотечне кредитування, надання факторингових послуг та інші операції;
- створення системи пільгового рефінансування банків при наданні ними пільгових кредитів для реалізації інвестиційних проектів у пріоритетних галузях;
- податкове стимулювання для банків, що інвестують реальний сектор економіки (зокрема, через сплату податків після реалізації проектів), зниження норми обов'язкового резервування НБУ та ін.

Література

1. Ф.І. Шпиг. Перспективи лібералізації доступу іноземного капіталу в банківську систему України // Банки та банківські системи. - 2006. - № 1.
2. Е. Хюпкес. Правовая основа для проникновения иностранных банков // Банки та банківські системи. - 2006. - № 4.

УДК 336.71

РОЗВИТОК РИНКУ БАНКІВСЬКИХ ПРОДУКТІВ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Ігор Геннадійович Бритченко

Полтавський університет споживчої кооперації
України, д.е.н., професор кафедри маркетингу

У сучасних умовах посилення конкурентної боротьби в усіх секторах вітчизняної та світової економіки науковці все більше схиляються до поглядів на комерційний банк як на звичайне підприємство, яке має певну специфіку формування та збільшення капіталу. Як відомо, підприємства виникли внаслідок розділення праці, що обумовило розвиток науково-технічного прогресу та суттєві соціальні трансформації. Комерційний банк є підприємством, котре веде господарську

діяльність для отримання прибутку. Банк, як і будь-яке підприємство, реалізує банківські продукти за однаковими для всіх ринків маркетинговими законами. Особливістю банківської діяльності є той факт, що внаслідок специфічного механізму формування та використання ресурсів банк не може збанкрутувати через об'єктивні причини. Негативний результат діяльності комерційного банку може бути отриманий виключно внаслідок недбалості, непрофесійності або зловживання керівництва банківської установи.

Наукою доведено, що гарантована прибутковість банку та банківської системи полягає у механізмі формування дешевих ресурсів шляхом використання залишків на поточних рахунках клієнтів та багаторазовому їх збільшенню внаслідок механізму мультиплікації в процесі кредитування. Джерелом додаткових (звичайних з точки зору прибутковості в порівнянні з іншими підприємствами небанківського сектора) є банківські послуги та залучення депозитів. При цьому логіка просування банківських послуг аналогічна логіці просування будь-яких послуг на будь-якому ринку. Логіка просування депозитних продуктів банку представляє особливий інтерес для подальшого розвитку банківського сектора економіки.

Суть залучення депозитів до банку полягає в тому, що клієнти не можуть одночасно тримати гроші у нагромадженні та обігу, що обумовлює наявність вибору у відкритті поточного або депозитного рахунку. При цьому обидві категорії грошових ресурсів (залишки на поточних та депозитних рахунках) формують ресурси комерційного банку та обидві групи грошей залучаються до кредитних операцій та беруть участь у мультиплікаційних процесах банківської системи. Принциповою відмінністю цих видів банківських ресурсів є розмір доходу, який вони приносять банку та банківській системі. Незаперечним фактом є те, що залишки на поточних рахунках є джерелом безкоштовних або дуже дешевих ресурсів банку. Депозити коштують банку певних витрат у вигляді відсотків на рівні, що дозволяє отримати банківську маржу.

Беручи до уваги, що природа формування банківських ресурсів та їх використання дуже схожа і суттєво відрізняється від природи продажу банківських послуг, можна припустити доцільність виникнення нового банківського продукту, який поєднає механізм формування ресурсів при використанні депозитного та поточного рахунків. Одним з прикладів такого поєднання може бути поточний рахунок клієнта банку, який передбачає щоденне нарахування відсотків (аналогічно депозиту) на фактично наявну суму грошей на рахунку. Безумовно, доцільним є встановлення розміру відсотків, що суттєво (приблизно вдвічі) менше, ніж відсотки по депозитах. Це дозволить банку дотриматись звичайної рентабельності, але виведе на ринок принципово новий банківський продукт, який з одного боку максимально відповідає потребам споживачів банківських продуктів в умовах глобалізації та посилення конкурентної боротьби, а з іншого - може докорінно змінити саму банківську систему, привести вимоги до конкурентоспроможності на ринку банківських продуктів, до стандартів та правил будь-яких ринків та секторів економіки. Це в свою чергу повинно позитивно вплинути на діяльність банківської системи, її адекватність процесам і правилам, властивим всім ринкам і підприємствам.

УДК 336.71.078.3

РОЛЬ РЕГУЛЮВАННЯ ТА НАГЛЯДУ В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЇ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ ДО СВІТОВИХ ФІНАНСОВИХ РИНКІВ

Ілона Васи́лівна Горьова

Головне управління НБУ по м. Києву та Київській обл.
провідний економіст, аспірантка

Досягнення довгострокового економічного зростання в сучасних умовах неможливе без інтеграції банківської системи України до глобальних фінансових ринків. Банківська система